

**GODIŠNJI IZVJEŠTAJ CENTRA ZA MIR, NENASILJE I
LJUDSKA PRAVA – OSIJEK
ZA 2015. GODINU**

1. Programska postignuća

I. PROMOCIJA I ZAŠTITA LJUDSKIH PRAVA

I) Projekt „Civilno društvo za odgovorno upravljanje“

Centar za mir, nenasilje i ljudska prava – Osijek provodi dvogodišnji projekt “Civilno društvo za odgovorno upravljanje” u partnerstvu s Informativno pravnim centrom iz Slavenskog Broda, Srpskim demokratskim forumom, te nizozemskim partnerima Haškom Akademijom za lokalnu upravu i PAX-om. Provedba projekta je započela 30. prosinca 2014. godine.

Svrha projekta je:

osnažiti kapacitete lokalnih organizacija civilnog društva za praćenje, analizu i izvještavanje o provedbi politika povezanih s dobrim upravljanjem i anti-diskriminacijom, osnažiti međusektorsko partnerstvo uspostavom lokalnih stručnih platformi organizacija civilnog društva, lokalne uprave i javnih institucija u svrhu jačanja primjene načela dobrog upravljanja i anti-diskriminacije na lokalnoj razini i podržati strukturirani dijalog između organizacija civilnog društva, lokalne uprave i javnih institucija, državnih tijela i stručnjaka iz EU, uz podršku stvaranju i promociji novih mehanizama za praćenje politika u području dobrog upravljanja i anti-diskriminacije.

Direktni korisnici projekta su lokalne organizacije civilnog društva osnovane radi promicanja, ostvarivanja i zaštite ljudskih prava i prava i interesa ranjivih skupina (manjine, Romi, spol, rod, invalidi, mladi) i predstavnici lokalne samouprave i javnih institucija u čijoj je nadležnosti provođenje tih politika.

Projekt se provodi na području Republike Hrvatske, u tri županije Osječko-baranjskoj, Brodsko-posavskoj i Požeško-slavonskoj županiji u šest gradova: Osijek, Beli Manastir, Slavonski Brod, Nova Gradiška, Pakrac i Lipik.

Aktivnosti projekta su jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva te lokalne uprave i javnih institucija kroz trening i follow-up trening sa stručnjacima iz Nizozemske; razvoj modela praćenja politika povezanih s načelima dobrog upravljanja i anti-diskriminacije; uspostava međusektorske suradnje kroz osnivanje lokalnih platformi u ciljanim gradovima uz podršku stručnjaka iz EU; održavanje redovnih motivacijskih sastanaka s organizacijama civilnog društva i lokalnim platformama; praćenje politika povezanih s načelima dobrog upravljanja i anti-diskriminacije; razvoj lokalnih akcijskih planova za uspostavu i/ili unapređenje ciljanih mjera i politika; izrada lokalnih izvješća o neovisnom praćenju politika povezanih s načelima dobrog upravljanja i anti-diskriminacije i izrada završne analize/publikacije, a pri završetku provedbe projekta održavanje Regionalnog Forumu uz sudjelovanje svih zainteresiranih dionika.

U razdoblju od 1.1.2015-31.12.2015. projektni tim odradio je sljedeće aktivnosti i postigao sljedeće rezultate:

- obavijest o početku provedbe projekta obavili smo na hrvatskom i engleskom jeziku na web stanici Centra za mir i nacionalnih partnerskih organizacija;
- obavijest o početku provedbe projekta i ostalim projektnim aktivnostima upućena na mail adrese 73 tiskana i elektronička nacionalna i lokalna medija- objavilo 8 medija;

- početku provedbe projekta obaviješteni su i krajnji korisnici - stručna javnost i to Pučka pravobraniteljica, Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova, Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH i Ured za udruge Vlade RH;
- pozivom za sudjelovanje u projektnim aktivnostima s anketnim upitnikom upućena je na ukupno 126 mail adresa OCD-a u tri županije u kojima se provodi projekt; na upućeni poziv pristiglo je 32 ispunjena anketa upitnika; odabrane su 22 udruge iz 6 gradova;
- održano je 14 pripremnih individualnih sastanaka s udrugama i 10 zajednička motivacijska sa više udruga u 6 gradova iz tri županije u kojima se provodi projekt;
- informaciju o projektu s pozivom za suradnju uputili smo i gradovima i javnim institucijama. Komunicirali smo i telefonom i mailom – ukupno 35 dopisa, e-pošta, telefonskih razgovora;
- min. 200 predstavnika organizacija civilnog društva, državne administracije, stručne javnosti, jedinica lokalne samouprave i medija su informirani o projektnim aktivnostima putem priopćenja za medije, web stranice, sastanaka i direktnom komunikacijom (e-pošta, telefon, fax);
- 25 predstavnika/ca OCD-a i 11 predstavnika/ca lokalne uprave i javnih institucija stekli znanja i vještine za monitoring politika povezanih s dobrim upravljanjem i anti-diskriminacijom kroz petodnevni trening sa stručnjacima iz Nizozemske;
- izrađena 4 modela monitoring forme za ciljane ranjive skupine – invalide, žene, manjine i mlade;
- izrađen vodič kroz program treninga: "Monitoring politika povezanih s dobrim upravljanjem i anti-diskriminacijom";
- uspostavljeno 6 međusektorskih lokalnih stručnih timova-platforni u 6 gradova u kojima se provodi projekt
- održano 9 sastanka lokalnih stručnih timova /platforni;
- održana 2 sastanka nacionalnih partnera na projektu;
- osmišljene 4 dodatne monitoring forme za specifične ciljane grupe ranjivih korisnika – Rome, potrošače, učenike s teškoćama u razvoju i osobe s intelektualnim poteškoćama za provedbu aktivnosti neovisnog monitoringa
- Praćenje provedbe mjere 2.4.3 Organizirati programe javnih radova i uključiti dugotrajno nezaposlene osobe pripadnike romske nacionalne manjine iz Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma 2013-2015. godine - ispunjeno 41 anketni upitnik među pripadnicima romske nacionalne manjine; poslano je 9 dopisa na adrese općina i romskih udruga koje su sudjelovali u provedbi programa javnih radova na području Baranje za 2014. godinu; zaprimljen odgovor 3 poslodavca, Općina Darda, Udruga Baranjskih Roma, Udruga Romskog prijateljstva Luna.
- Praćenje provedbe članka 25. Zakona o zaštiti potrošača (osnivanje Savjetodavnih tijela u gradovima u Osječko-baranjskoj, Brodsko-posavskoj i Požeško-slavonskoj županiji) – poslani dopisi s pripadajućim anketnim upitnikom prema 6 ciljanih gradova Beli Manastir, Osijek, Slavonski Brod, Nova Gradiška, Pakrac i Lipik, prema Savjetima i OCD-ima za zaštitu potrošača, poslan dopis prema Inspekciji za zaštitu Ministarstva gospodarstva potrošača vezano uz izvršene inspekcijske nadzore; zaprimljena dva popunjena anketna upitnika Grad Slavonski Brod i Centar za edukaciju i informiranje potrošača-CEIP;
- Utvrditi razinu i opseg provedbe mjere D.2.6. Osigurati mobilne stručne timove i/ili osobnog asistenta radi pružanja pomoći i podrške u odgojno-obrazovnom procesu i zadovoljavanja potreba djece s teškoćama u razvoju unutar Nacionalne strategije za prava djece u RH 2014-2020 koje se odnose na ostvarenje cilja D.2. Unaprijediti inkluzivni odgoj i obrazovanje djece s teškoćama u razvoju – popunjena 39 anketnih upitnika o uspješnosti provedbe mjere asistenta u nastavi za djecu s poteškoćama u razvoju;
- Utvrditi razinu i opseg provedbe mjere 2.6.1. Realizacija mjera i aktivnosti u skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanja osoba s invaliditetom iz Strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom na području grada Osijeka za razdoblje 2011-2015 – upućen dopis prema Gradu Osijeku u svrhu pribavljanja naziva i broja gradskih upravnih tijela, ustanova, trgovačkih društava u vlasništvu/suvlasništvu Grada Osijeka;

- Praćenje razine provedbe i razine učinkovitosti mjera „Garancije za mlade“- ispunjeno 251 anketa o informiranosti mladih o mjeri „Garancija za mlade“ od kojih 122 online anketa i 129 pisanih; mladi ispunili 9 online anketa o učinkovitosti mjera „Garancija za mlade“;
- Praćenje učinkovitosti provedbe Mjere 7. Osigurati trajno i privremeno stambeno zbrinjavanje žrtava nasilja u obitelji iz Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji 2011-2016 - ispunjeno 12 anketa žrtava nasilja u obitelji; poslano 5 dopisa (1 prema nositelju mjere, 4 prema sunositeljima mjere);
- Utvrditi do koje mjere se primjenjuje članak 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, članak 9. Zakona o sustavu državne uprave i članak 108. st. 4. Zakona o sudovima koji definiraju zapošljavanje pripadnika nacionalnih manjina u tijelima državne uprave i pravosudnim tijelima, te članak 56.a. Zakona o lokalnoj i područnoj samoupravi, članak 62. Statuta Grada Pakraca i članak 63. Statuta Grada Lipika pri zapošljavanju pripadnika nacionalnih manjina u tijelima jedinica lokalne i područne samouprave – popunjeno 42 anketna upitnika pripadnika srpske nacionalne manjine;
- Utvrditi udio pripadnika nacionalnih manjina zaposlenih u javnim poduzećima u gradovima Lipik i Pakrac – popunjeno 11 anketnih upitnika pripadnika nacionalnih manjina;
- Utvrditi vrstu/e i opseg u kojem su stereotipi vezani uz osobe s invaliditetom dominantni u ciljanim lokalnim zajednicama – popunjeno 20 anketnih upitnika osobe s invaliditetom;
- u Osijeku održana fokus grupa za praćenje „Garancije za mlade“ u kojoj je sudjelovalo 16 sudionika – dogradonačelnik Grada Osijeka, predstavnici Upravnog odjela za prosvjetu Osječko-baranjske županije, HZZ-a, Saponie Osijek, Ekonomske i upravne škole iz Osijeka, predstavnici civilnog sektora u ulozi poslodavaca, predstavnici OCD-a koji prate provedbu mjere i mladi do 29 godina koji koriste ili su koristili neku od mjera „Garancije za mlade“;
- 25 objava na web stranicama koordinatora i partnera na hrvatskom i engleskom jeziku o održanim sastancima s OCD-ima, platformama i aktivnostima neovisnog monitoringa,
- 5 intervjua i to: Neovisnoj novinskoj agenciji Institut Stine, portal NG Buntovnici, Osječka TV, Slavonska TV i HRT Radio Osijek;
- 59 objava o projektnim aktivnostima na web stranicama i društvenim mrežama OCD-a - suradničkih organizacija, ostalih udruga, gradova Osijeka i Nove Gradiške, Baranjske razvojne agencije, portala, newslettera i tiskanih medija;
- tiskano 1000 letaka s informacijama o projektu i suradnicima iz civilnog društva i javne uprave koji sudjeluju u provedbi projektnih aktivnosti.

II) Projekt „Besplatna pravna pomoć za građane Osječko-baranjske županije“

Cilj projekta „Besplatna pravna pomoć za građane Osječko-baranjske županije“ je poboljšanje uravnotežene teritorijalne dostupnosti i osiguranje pružanja primarne pravne pomoći osjetljivim društvenim skupinama na tri lokacije u Osječko-baranjskoj županiji.

Projekt se provodi na tri lokacije u Osječko-baranjskoj županiji – Osijek u uredu Centra svakog radnog dana, jednom tjedno u Belom Manastiru (u udruzi Oaza) i u Dardi (u uredu Crvenog križa Darda).

Izravni korisnici projekta su pripadnici nacionalnih manjina – posebice Romi s područja Baranje, žrtve obiteljskog nasilja, osobe s invaliditetom i ostale društvene skupine kao što su djeca, nezaposleni, umirovljenici, korisnici prava u sustavu socijalne skrbi, stranci.

Neizravni korisnici projekta su uži i širi članovi obitelji korisnika, susjedi, prijatelji, sugrađani, sumještani.

Glavna aktivnost projekta je:

- pružanje primarne pravne pomoći koja obuhvaća: pružanje općih pravnih informacija, pravnih savjeta, sastavljanje podnesaka pred javnopravnim tijelima, Europskim sudom za ljudska prava i međunarodnim organizacijama, zastupanje u postupcima pred javnopravnim tijelima, pravnu pomoć u izvansudskom mirnom rješenju spora i pomoć u ostvarivanju prava na sekundarnu pravnu pomoć (popunjavanje zahtjeva)

Dodatne aktivnosti projekta su:

- stručni kolegij projektnog tima koji će se održati mjesečno ili po potrebi na kojima će se analizirati statistički podaci o pruženim oblicima primarne pravne pomoći, raspraviti složeni pojedinačni slučajevi
- organiziranje tri javne tribine po jedna u Osijeku, Belom Manastiru i Dardi s ciljem povećanja informiranosti starijih osoba o ugovorima o dosmrtnom i doživotnom uzdržavanju u svrhu sprečavanja zlouporabe istih.

U razdoblju od 01.01.2015. godine do 31.12.2015. godine projektni tim je odradio sljedeće aktivnosti i postigao sljedeće rezultate:

- osigurali smo dostupnost besplatne pravne pomoći za 638 socijalno ugroženih i marginaliziranih skupina korisnika od kojih 14 djece, 418 ženskog spola, 206 muškog spola. Od navedenog broja najzastupljeniji su umirovljenici 196, nezaposleni 219, Romi 52, korisnici socijalne skrbi 53, žrtve obiteljskog nasilja 14, zaposleni s minimalnim primanjima 27
- pružene 65 opće pravne informacije, 393 pravnih savjeta i napisano 180 podnesaka u upravnom postupku
- obrađeno 638 pravnih slučajeva od kojih oko 45% iz područja upravnog prava (prava u sustavu socijalne skrbi, mirovinskog i zdravstvenog osiguranja, statusna prava stranaca/povratnika i stambeno zbrinjavanje) te 51,70 % pruženo pravnih savjeta u području ovršnog prava (ovršni postupci, reklamacije i prijedlozi mirnog rješenja spora s operaterima telekomunikacijskih usluga), obiteljskog prava (razvod braka, određivanje roditeljske skrbi, uzdržavanja) i radnog prava.
- ispunjeno 47 zahtjeva za odobravanje sekundarne pravne pomoći
- sastavljena 10 zapisnika o pruženim oblicima primarne pravne pomoći, poduzetim radnjama u izvještajnim razdobljima,
- održane 3 tribine u Osijeku, Belom Manastiru i Dardi na temu „ Kako spriječiti zlouporabu ugovora o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju“ i povećana informiranost starijih osoba o ugovorima o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju u svrhu sprečavanja zlouporabe istih

- odrađeno 43 terenskih dana u Belom Manastiru i Dardi.
- predstavljen projekt i informirana javnost o sprečavanju zlorabom ugovora o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju na belomanastirskom radiju Banska Kosa u emisiji „ Korak ka jednakosti „ emitiranoj 21.05.2015. godine
- predstavljen projekt i informirana javnost o sprečavanju zlorabom ugovora o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju na radiju Osijek u emisiji emitiranoj dana 08.12.2015. godine

III) „Prevenција socijalne isključenosti starijih osoba Grada Belog Manastira“

Centar za mir – Osijek je partner na projektu „**Prevenција socijalne isključenosti starijih osoba Grada Belog Manastira**“ kojeg je nositelj Mirovna grupa Oaza Beli Manastir, koja ovaj jednogodišnji projekt provodi još u partnerstvu s Gradom Belim Manastrom te u suradnji s Domom za starije i nemoćne osobe Beli Manastir, Maticom umirovljenika Beli Manastir, Maticom umirovljenika Osijek i Maticom umirovljenika Općine Darda.

Ukupan iznos sredstava za provedbu aktivnosti od strane Centra kao partnera je 7.600,00 kn.

Projekt je završen 31. 10. 2015. godine.

Glavni cilj projekta: kroz edukacije, savjetovanje, informiranje i pružanje inovativne socijalne usluge smanjiti socijalnu isključenost starijih osoba Grada Belog Manastira, Darde i Osijeka i na taj način ih uključiti u život zajednice.

Specifični ciljevi:

- kroz informiranje i pružanje savjetodavne besplatne pravne pomoći spriječiti zlorabu ugovora o dosmrtnom/doživotnom uzdržavanju starijih osoba
- unaprijediti pružanje izvaninstitucijskih usluga za starije
- kroz edukaciju, savjetovanje i provođenje raznih aktivnosti poboljšati kvalitetu života starijih osoba
- organizirane aktivnosti učiniti dostupnim svim osobama iznad 60 godina
- uspostaviti bolju koordinaciju između udruga i institucija u pružanju usluga osobama starije dobi u lokalnoj zajednici
- senzibilizirati javnost za organiziranje i pružanje inovativnih socijalnih usluga osobama starije dobi

Korisnici projekta su osobe iznad 60 godina koje žive na području Osijeka i području Baranje: u Dardi i gradu Belom Manastiru.

Aktivnosti Centra za mir kao partner na projektu:

- pružanje besplatne pravne pomoći i savjetovanje osoba iznad 60 godina o ostvarivanju raznih prava u svrhu prevencije zlorabe ugovora o dosmrtnom i doživotnom uzdržavanju
- suorganiziranje 3 javne tribine u Osijeku, Dardi i Belom Manastiru u svrhu informiranja i sprečavanja zlorabe ugovora o dosmrtnom i doživotnom uzdržavanju starijih osoba
- suorganiziranje okruglog stola na temu „Kako spriječiti zlorabu sklapanja ugovora o dosmrtnom i doživotnom uzdržavanju starijih osoba“
- osmišljavanje letka „Kako spriječiti zlorabu sklapanja ugovora o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju starijih osoba

Tijekom 2015.g. Centar za mir je kao partner na projektu odradio sljedeće aktivnosti i postigao sljedeće rezultate:

- osigurali smo dostupnost besplatne pravne pomoći za 81 osobu iznad 60 godina od kojih 50 ženskog spola i 31 muškog spola,
- pružene 4 opće pravne informacije, 54 pravna savjeta i napisano 23 podneska u upravnom postupku,

- obrađeno 81 pravnih slučajeva od kojih oko 53,09 % iz područja upravnog prava (prava u sustavu socijalne skrbi, mirovinskog i zdravstvenog osiguranja, stambeno zbrinjavanje) te 46,91 % pruženih pravnih savjeta u području ovršnog prava (ovršni postupci, reklamacije i prijedlozi mirnog rješenja spora s operaterima telekomunikacijskih usluga), nasljedno pravo;
- izradili *power point* prezentaciju na temu „Kako spriječiti zlouporabu ugovora o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju“
- sastavljeno 5 narativnih izvještaja sa statističkim podacima o pruženoj pravnoj pomoći osobama iznad 60 godina
- održane 3 tribine u Osijeku (21.04.), Dardi (27.04.) i Belom Manastiru (28.04.) na temu „Kako spriječiti zlouporabu ugovora o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju“
- informirano 68 korisnika starije životne dobi od kojih 46 ženskog spola i 22 muškog spola o ugovorima o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju u svrhu sprečavanja zlouporabe istih
- 103 puta pružena besplatna pravna pomoć na tri lokacije u Osijeku, Dardi i Belom Manastiru
- predstavljen projekt i informirana javnost o sprečavanju zlouporaba ugovora o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju na belomanastirskom radiju Banska Kosa u emisiji „Korak ka jednakosti“, emitiranoj 21.05.2015. godine
- osmislili smo zajedno s Mirovnom grupom Oaza letak „Kako spriječiti zlouporabu sklapanja ugovora o dosmrtnom i doživotnom uzdržavanju starijih osoba“ – leci su tiskani u 500 primjeraka te su distribuirani na tribinama koje smo održali u Osijeku, Belom Manastiru i Dardi.

I) Ostale aktivnosti

Osim gore navedenih projektnih aktivnosti, u okviru strateškog pravca Promocija i zaštita ljudskih prava intenzivno smo radili na slijedećem:

Praćenje provedbe Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći (ZBPP)

Kao ovlaštena udruga za pružanje besplatne pravne pomoći nastavili smo pratiti provedbu ZBPP. Natječaj za dodjelu finansijskih sredstava za pružanje primarne pravne pomoći udrugama i pravnim klinikama za 2015. godinu Ministarstvo pravosuđa (MP) raspisalo je u roku i sukladno odredbi članka. 36. stavak 2. ZBPP. Na žalost, iznos sredstava nije se povećao u odnosu na 2014. godinu i iznosio je 1.500.000,00 kn (minimalni iznos 50.000,00 kn maksimalni 150.000,00kn), što nije dostatno za osiguranje kontinuiranog pružanja ove usluge tijekom godine. Evaluacija projekata trajala je dulje od planiranog roka objavljenog u natječaju. Odluka o odobravanju finansijskih sredstava donesena je 19.ožujka 2015. s tim da niti jedna udruga nije dobila maksimalni iznos, ugovor je zaključen 25.ožujka 2015., a sredstva uplaćena 29. svibnja 2015.

Dakle, tijekom prvih pet mjeseci 2015. godine pružanje usluge pravne pomoći ostalo je potpuno finansijski nepokriveno i svim udrugama, uključujući i našoj, koje nemaju druge izvore financiranja ove usluge, ozbiljno je dovedeno u pitanje održavanje kontinuitet pružanja pravne pomoći. Taj je problem vrlo ozbiljan osobito sa stanovišta korisnika usluge. Još je veći problem što je sve manje dostupnih sredstava za ove namjene iz drugih alternativnih izvora.

Jedan od izvora koji nam se neočekivano pojavio je „Emergency fond“ međunarodne organizacija ECAS s kojom smo u partnerstvu s drugim organizacijama iz više zemalja prošle godine provodili pilot projekt „Triple A“ uz finansijsku podršku Nacionalne zaklada za razvoj civilnog društva. Napisali smo projektni prijedlog u kojemu smo istakli važnost daljnjeg zagovaranja za povećavanje izdvajanja sredstava iz Državnog proračuna. Udrugama ne preostaje drugo nego organizirano i zajednički zagovarati MP-a za povećanje izdvajanja iz Državnog proračuna za primarnu pravnu pomoć i ravnomjerniju raspodjelu između sekundarne i primarne pravne pomoći. Do istog je zaključka došla i Pučka pravobraniteljica koja u svom Izvješću za 2014. godinu daje preporuku MP da povećaju izdvajanje iz Državnog proračuna za primarnu pravnu pomoć, kao i da razmotre mogućnost programskog financiranja na duži vremenski period kako bi se osigurala teritorijalna dostupnost socijalno ugroženim osobama osobito iz ruralnih područja.

Drugi natječaj na koji smo se prijavili je natječaj koji je ove godine raspisao HBOR u tematskom području zaštita ljudskih prava- zaštita prava socijalno ugroženih skupina. Maksimalni grant iznosi skromnih 50.000,00 kn. U projektnom prijedlogu kojim smo aplicirali zatražili smo sredstva za pružanje pravne pomoći za prva četiri mjeseca 2016. godine, budući da nam je početkom godine uvijek problematično financiranje ove usluge zbog trajanja postupka odobravanja financijskih sredstava od MP-a.

Ovlaštenim udrugama ne preostaje drugo nego organizirano i zajednički zagovarati kod MP-a za povećanje izdvajanja iz Državnog proračuna za primarnu pravnu pomoć i ravnomjerniju raspodjelu između sekundarne i primarne pravne pomoći. U tom smislu održan je 21. listopada 2015. godine sastanak u MP. Pored predstavnika MP i ovlaštenih udruga pružatelja primarne pravne pomoći, sastanku je prisustvovala i Marina Lochert Šoštarić, voditeljica odjela za financijsko upravljanje i osiguranje kvalitete u Uredu za udruge Vlade RH. Ključna tema sastanka bila je financiranje besplatne pravne pomoći u 2016. godini. Predstavnici MP su izjavili da će se zalagati da se iznos za BPP iz 2015. ne umanjuje u 2016. godini. Kako je za primarnu pravnu pomoć u 2015. godini osigurano cca 200.000,00 € u raspravi je ukazano koliko su ta sredstva nedostatna za kontinuirano pružanje usluga BPP.

Gošća iz Ureda za udruge je konstatala da se u budžetu MP zbog ekonomske krize ne može u skorije vrijeme očekivati značajnije povećanje sredstava za ovu namjenu. Kako bi se osigurao kontinuitet pružanja BPP vrlo je važno osigurati sredstava za institucionalnu održivost izvan proračuna MP. Predložila je da se ispita mogućnost da Nacionalna zaklada formira ovakav fond. Ured za udruge je preuzeo obvezu da započne razgovor s Nacionalnom zakladom u koji bi se kasnije uključili i predstavnici MP. Nastavno o ovom i drugim problemima u sustavu BPP trebalo bi se razgovarati na okruglom stolu na kojem bi sudjelovali svi zainteresirani dionici uključujući i pružatelje primarne pravne pomoći.

Praćenje provedbe programa stambenog zbrinjavanja

Intenzivniju suradnju s Državnim uredom za obnovu i stambeno zbrinjavanje (DUOSZ) započeli smo još prošle godine kada je predstojnica Ureda Mirela Stanić-Popović sudjelovala na okruglom stolu koji smo organizirali na temu: Problemi stambenog zbrinjavanja žrtava nasilja u obitelji sukladno Nacionalnoj strategiji zaštite od nasilja u obitelji za razdoblje od 2011. do 2016. godine (tematsko područje koje smo nastavili pratiti). Početkom godine (4.2.2015) sudjelovali smo na radionici koju je organizirao DUOSZ. Teme su bile: Izvršenje plana za stambeno zbrinjavanje za 2014. godinu; izmjene i dopune Zakona o područjima posebne državne skrbi i primjena u praksi; prezentacija plana stambenog zbrinjavanja za 2015. godinu. Jedna od najvažnijih spoznaja do kojih je došao DUOSZ je da su uvjeti za otkup stanova bivšim nositeljima stanarskog prava koji su ostvarili stambeno zbrinjavanje nepovoljni, jer cijene u nekim područjima Hrvatske dosežu gotovo do tržišnih. Iz iskustva u radu s korisnicima programa stambenog zbrinjavanja možemo reći da se niti jedan korisnik s našeg područja djelovanja nije odlučio zaključiti ugovor o kupoprodaji stana, jer su otplatne rate više od njihovih skromnih mirovina. Zbog toga je DUOSZ izradio prijedlog Odluke o prodaji stanova u vlasništvu RH bivšim nositeljima stanarskog prava u kojoj su predloženi povoljniji kriteriji otkupa. Na prijedlog Pučke pravobraniteljice, ova je Odluka dostavljena na mišljenje nekolicini udruga koje se duži niz godina bave ovom problematikom, među ostalim i našoj. Svoje mišljenje, prijedloge i komentare dostavili smo DUOSZ.

II. SUOČAVANJE S PROŠLOŠĆU

I) Projekt „Monitoring suđenja za ratne zločine“

Projekt je provodio Centar za mir, nenasilje i ljudska prava iz Osijeka kao jedna od tri partnerske organizacije (Documenta – centar za suočavanje s prošlošću iz Zagreba (nositelj projekta) i Pravda – udruženje građana iz Bjelovara), dio je projekta "Demokratizacija i ljudska prava - Podrška strategiji razvoja pravosuđa u području ljudskih prava".

Do 1. srpnja 2015. godine projekt „Monitoring suđenja za ratne zločine“ bio je pokriven iz sredstava koje smo dobili od Zaklade za razvoj civilnog društva za institucionalni razvoj.

Cilj Projekta je kroz objektivne, nepristrane i profesionalne analize sudskih procesa za ratne zločine ukazati na pozitivne i negativne pojave u istraživanju i procesuiranju najtežih kaznenih djela – kolokvijalno nazvanih ratni zločini. Upravo pristupajući na objektivan, nepristran i profesionalan način tim procesima ukazujemo pravosuđu na probleme u istraživanju neistraženih zločina, procesnoj ulozi žrtve, te na standarde međunarodnog humanitarnog prava i prakse. Cilj Projekta samo je dio šire priče o suočavanju s prošlošću, u kome je uloga pravosuđa i procesuiranje najtežih kaznenih djela jedan od dijelova mozaika. Također, potraga za nestalima, rad sa stradalnicima u ostvarivanju statusa, također je dio šire priče o suočavanju s prošlošću.

U Centru je angažirana jedna pravница na monitoringu suđenja. Monitoring se radio na Županijskom sudu u Osijeku, Županijskom sudu u Splitu i Višem sudu – Odjeljenju za ratne zločine u Beogradu. Osim monitoringa, pravница je radila sa stradalnicima Domovinskog rata i stradalnicima Drugog svjetskog rata.

Izravni korisnici Projekta su pravosuđe i odvjetnici

Neizravni korisnici Projekta su preživjele žrtve, članovi obitelji žrtava, posebice nestalih i nepronađenih do danas; stručna javnost (pravni fakulteti, MORH, novinari, ...), što je vidljivo po broju ulaza na web stranicu, kao i na upite koje smo tijekom godine dobili putem e-maila; šira javnost – posebice u mjestima gdje su počinjeni zločini.

Glavna aktivnost Projekta je:

- Monitoring sudskih procesa direktno na raspravama (procesne uloge stranaka i sudionika kaznenog postupka, poštovanje odredbi Zakona o kaznenom postupku (u daljem tekstu ZKP) u vođenju postupaka (sudsko vijeće), postupanju tijekom postupka (ŽDO i branitelji), uloji i pravnom položaju u kaznenom postupku žrtve i oštećenika (upoznavanje s pravima). Nakon završenog monitoringa piše se izvještaj s rasprave, koji mora sadržavati, osim ukratko navedenih iskaza svjedoka, stranaka i sudionika postupka, te poduzetih radnji toga dana (npr. tijekom dokaznog postupka), zapažanje o eventualnim propustima ili kršenjima odredbi ZKP, poštovanju Suda, eventualnim pritužbama stranaka ili sudionika postupka, i drugo. Izvještaji se objavljuju na web stranici Centra, u dijelu koji se odnosi na monitoring suđenja u 2015. godini. Nakon nepravomoćnosti presude piše se, i nakon usuglašavanja sa članovima šire tima (partnerskih organizacija), objavljuje analiza prvostupanjskog postupka.

Dodatne aktivnosti projekta su:

- Rad na pisanju i usuglašavanju zajedničkih izjava (partnerskih organizacija), postavljanje na web stranicu priopćenja, izjava, objava vezanih za suđenja za ratne zločine u Republici Hrvatskoj, regiji i na Međunarodnom kaznenom sudu za bivšu Jugoslaviju (u daljem tekstu MKSJ); pisanje priloga za dvotjedne izvještaje Projekta, pisanje priloga za periodične izvještaje Projekta, rad na izradi Godišnjeg izvještaja Projekta; sudjelovanje na kolegijima i

sastancima tima

- Sudjelovanje na tri okrugla stola, koja su planirana u Projektu, a bit će organizirani u Bjelovaru, Zagrebu i Osijeku, te na predstavljanju Godišnjeg izvještaja na konferenciji za tisak i na okruglom stolu, koji će biti organizirani u Zagrebu

U razdoblju od 01. siječnja 2015. godine do 31. prosinca 2015. godine odrađene su sljedeće aktivnosti i postignuti sljedeći rezultati:

- Monitorirana su ukupno 13 predmeta kaznenih djela kolokvijalno nazvanih ratnih zločina.
- Pravnica je monitorirala 67 ročišta i napisala 67 izvještaja s ročišta, koja su objavljena na web stranici Centra za mir Osijek i partnerske organizacije Documenta – centar za suočavanje s prošlošću.
- Tijekom izvedbe Projekta radilo se na podršci obiteljima nestalih osoba u komunikaciji s nadležnim organima: sastanak sa predstavnicima Državnog tužilaštva BiH i Instituta za nestala lica BiH (14. rujna 2015. godine); nazočnog ekshumacijama, nazočnog pokopima posmrtnih ostataka
- Podrška civilnim žrtvama Domovinskog rata kroz pomoć u komunikaciji s uredima državne uprave u ostvarivanju statusa
- Podrška žrtvama Drugog svjetskog rata kroz pomoć u komunikaciji s veleposlanstvima – ostvarivanje prava na naknadu za prisilni rad u radnim logorima
- Podrška žrtvama silovanja – ratnog zločina kroz upućivanje na prijavu kaznenog djela ŽDO iz Osijeka, upućivanje pismena ŽDO iz Osijeka s konkretnim opisom događaja, te upoznavanje žrtve s odredbama Zakona
- Nakon završenog prvostupanjskog postupka za pojedine predmete napisana analiza postupka i objavljena na stranici Centra za mir Osijek, Documenta – centar za suočavanje s prošlošću Zagreb.
- Sudjelovanje u izradi zajedničkih priopćenja vezanih za pojedine predmete, događaje, obljetnice pojedinih zločina, objavljeno na stranici Centra za mir Osijek, Documenta – centar za suočavanje s prošlošću Zagreb.
- Pravnica je sudjelovala u tri emisije Osječke televizije „Vruća linija“:
  - „Položaj žrtve u suđenjima za ratne zločine“ (2. veljače 2015. godine),
  - „Sigurnost građana u odnosu na različite odluke sudova“ (1. travnja 2015. godine),
  - „Uloga MKSJ, doprinos smirivanju ratnih tenzija“ (14. travnja 2015. godine)
- intervju Radio Slobodnoj Europi dana 13. siječnja 2015. godine u povodu Odluke Ustavnog suda RH o ukidanju pravomoćne presude za ratni zločina izvršen u Osijeku (opt. Branimir Glavaše i dr)
- predstavljen Projekt i aktivnosti Projekta na sastancima s gostima (mirovni aktivisti iz Ukrajine na studijskom putovanju u RH, 15. svibnja 2015. godine); (studenti i profesori University in Toronto, 29. srpnja 2015. godine); volonterima (razgovor sa gđom Summer E. Lindsey, specijalizanticom Columbia University, 29. srpnja 2015. godine)
- razgovor s predstavnicima pravosuđa (Županijski sud u Splitu, 10. rujna 2015. godine; Županijski sud u Osijeku 30. rujna 2015. godine; ŽDO u Osijeku 1. listopada 2015. godine

II) Projekt „Stručno osposobljavanje pravosudnih i policijskih djelatnika o zločinu iz mržnje“

Projekt traje od 15. rujna 2015. godine do 15. veljače 2016. godine. Provodi se za pravosudne i policijske djelatnike Osječko baranjske i Vukovarsko srijemske županije.

Na projektu rade dva pravnik, voditeljica projekta (plaća pokrivena iz projekta „Monitoring suđenja za ratne zločine“) i asistent, na pola radnog vremena.

Projekt je financijski podržala fondacija „Robert Bosch“, iz Njemačke, s ukupno 160.440,00 kn.

Kratkoročni ciljevi:

- pomoći u približavanju hrvatskog pravosuđa pravu EU, standardima u zaštiti od zločina iz mržnje
- osvještavati i informirati javnost o potrebi uvažavanja različitosti

Dugoročni ciljevi:

- doprinijeti procesu brže i kvalitetnije integracije hrvatskog pravosuđa u europsko pravosuđe
- doprinijeti procesu usvajanja europskih standarda zaštite ljudskih i građanskih prava
- doprinijeti izgradnji hrvatskog društva kao društva tolerancije, poštovanja različitosti, društva koje različitost vidi kao bogatstvo

Aktivnosti Projekta:

- Projekt je predstavljen: Ravnateljstvu policije MUP RH, DORH-u i Pravosudnoj akademiji Ministarstva pravosuđa RH, predsjednicima općinskih i županijskih sudova u Osijeku i Vukovaru, općinskim i županijskim državnim odvjetnicima u Osijeku i Vukovaru; održani sastanci sa predsjednicima općinskih i županijskih sudova u Osijeku i Vukovaru i sa općinskim i županijskim državnim odvjetnicima u Osijeku i Vukovaru
- Regionalni ured Pučke pravobraniteljice iz Osijeka pokazao interes za sudjelovanje na radionicama o zločinu iz mržnje
- Održani sastanci s dekanima Pravnog fakulteta Sveučilišta „Josip Juraj Strossmayer“ iz Osijeka i Veleučilišta „Lavoslav Ružička“ iz Vukovara o tribinama na tim obrazovnim ustanovama o zločinu iz mržnje
- Održana konferencija za tisak, gdje je najavljen projekt (2. listopada 2015. godine)
- Voditeljica projekta je dala intervju tjedniku „Novosti“, 20. listopada 2015. godine „Ignoriranje mržnje“
- U sklopu projekta Centra za mir Osijek: „Stručno osposobljavanje pravosudnih i policijskih djelatnika za zločin iz mržnje“, održana za pravosudne djelatnike (općinski i županijski sud u Osijeku i Vukovaru i općinsko i županijsko državno odvjetništvo u Osijeku i Vukovaru), te za monitorice suđenja za ratne zločine dvodnevna radionica (hotel „Picok“ u Đurđevcu, dana 26. i 27. listopada 2015. godine), stručni predavači o europskom okviru o radu na zločinu iz mržnje, te o govoru mržnje
- U sklopu istog projekta održana tribina za 60 studenata – seminaraca iz kaznenog prava Pravnog fakulteta Sveučilišta „Josip Juraj Strossmayer“ iz Osijeka o zločinu iz mržnje (8. prosinca 2015. godine)

III) „Informiranje i educiranje građana Osijeka o zločinu iz mržnje“

Projekt se provodi tijekom 2015. godine. Provodi se za građane grada Osijeka.

Na projektu radi pravnik (plaća pokrivena iz projekta „Monitoring suđenja za ratne zločine“).

Projekt je financijski podržao Grad Osijek, s ukupno 3.000,00 kn.

Projekt je odgovor na prepoznatu potrebu za informiranjem i osvještavanjem građana, posebno mladih, o važnosti prepoznavanja pojavnih oblika zločina iz mržnje, kao i potrebu za radom na prevenciji toga zločina.

Iz razgovora i kontakata sa građanima Osječka, ali i šire, uvidjeli smo potrebu izrade jednog info letka, koji će pomoći građanima u dobivanju osnovnih o zločinu iz mržnje, potencijalnim žrtvama, mehanizmu zaštite, te štetnosti i opasnosti od toga zločina.

Info letak, koji smo napisali i otiskali u 3000 primjeraka, sadržava sljedeće podatke: što je zločin iz mržnje, kaznena djela koja se mogu počiniti iz mržnje, štetnost i opasnost ovoga djela za cjelokupno društvo.

Opći cilj: doprinijeti izgradnji hrvatskog društva kao društva tolerancije, poštovanja različitosti kao bogatstva

Specifični ciljevi: informiranje i educiranje građana grada Osijeka o zločinu iz mržnje, prepoznavanju zločina iz mržnje i poznavanju međunarodnih standarda za borbu protiv zločina iz mržnje.

Aktivnosti Projekta:

- predstavljanje projekta na tiskovnoj konferenciji
- pripremanje i izrada teksta info letka, uz konzultiranje stručne literature, izvješća raznih institucija, prakse Europskog suda za ljudska prava, kao i pravosuđa RH
- tiskanje info letka, ukupno 3000 primjeraka
- objava letka na web stranici Centra za mir, nenasilje i ljudska prava iz Osijeka
- distribucija info letka na područje grada Osijeka (u školama, fakultetima, udrugama građana, vijećima nacionalnih manjina)

III. KULTURA NENASILJA I IZGRADNJA MIRA

I) Nagrada za promicanje mirotvorstva, nenasilja i ljudskih prava „Krunoslav Sukić“

Cilj ove aktivnosti je učiniti vidljivijim, ohrabriti i time osnažiti nastojanja građana i građanskih inicijativa u izgradnji mira putem godišnje nacionalne mirovne nagrade i foruma za promicanje mirotvorstva, nenasilja i ljudskih prava.

Društvena gibanja vezana uz nominacije kandidata/kinja kao i uz svečanu dodjelu i medijsku promociju dobitnika/ca Nagrade i priznanja jačaju vidljivost i potiču društveno vrednovanje solidarnog, dosljednog, posebno kreativnog i hrabrog djelovanja u sprječavanju nasilja, umanjivanju društvenih nepravdi te građenju demokratskog društva utemeljenog na kulturi nenasilja.

Nagrada i priznanja za promicanje mirotvorstva, nenasilja i ljudskih prava "Krunoslav Sukić" je prva mirovna nagrada u Republici Hrvatskoj. Nagradu je utemeljio Centar za mir, nenasilje i ljudska prava u čast jednog od svojih osnivača, humanista prof. Krunoslava Sukića. Dodjeljujemo je za osobit doprinos u zaštiti i promociji ljudskih prava i sloboda čovjeka i izvrsno i dosljedno promicanje kulture mira i nenasilja u Hrvatskoj. Nagrađeni ne moraju biti državljani RH – bitno je da doprinose izgradnji mira u Hrvatskoj. Nagradu čine plaketa-zahvalnica te novčani iznos od 5.000, 00 HRK.

U već višegodišnjim nastojanjima (sedma godina) mirovna Nagrada pridonosi oblikovanju pozitivnog ozračja i kulture grada Osijeka, a ima i nacionalni i regionalni doseg, vidljivost i utjecaj. Ugled koji je Nagrada do sada stekla leži u bogatstvu izvrsnosti i posvećenosti njenih dobitnika i dobitnica. Do sada su Nagrada i Priznanja dodijeljena dobitnicama i dobitnicama iz devet županija, uključujući najistočniju, vukovarsko-srijemsku i južnu, dubrovačko-neretvansku.

Svečanost godišnje dodjele Nagrade i priznanja povezujemo s obilježavanjem Međunarodnog dana ljudskih prava, 10. prosinca kako bi dali jasnu i vidljivu potporu težnjama i nastojanjima kojima se uspostavljanje pravednijih odnosa u društvu i mir njeguju, održavaju i unapređuju nenasilnim metodama. Mirovna Nagrada „Krunoslav Sukić“ je postala prepoznatljivo mjesto okupljanja radi zahvale, ohrabrenja i proslave. Na godišnju svečanost dodjele Nagrade u Osijek dolaze gosti iz cijele Hrvatske, iz regije i Europe.

Uz Nagradu koja se dodjeljuje pojedincima/kama, Nagrada ima i sljedeće kategorije:

- Priznanje „Krunoslav Sukić“ za promicanje mirotvorstva, nenasilja i ljudskih prava
- Priznanje „Krunoslav Sukić“ za KNJIGU GODINE te
- Priznanje „Krunoslav Sukić“ MIROTVORNA ŠKOLA

Četiri su osnovne aktivnosti jednog godišnjeg ciklusa Nagrade:

1. Objava javnog natječaja, prikupljanje prijedloga te proglašenje dobitnika/ca.
2. Priprema i provedba svečanosti dodjele Nagrade i društvena, uključujući medijsku, promocija nagrađenih, odnosno njihova djelovanja.
3. Dijaloški forum Nagrade i studijsko-edukativna sedmodnevna posjeta nagrađene škole Osijeku i našoj regiji.
4. Promocija Nagrade i prikupljanje sredstava za njeno održavanje i razvoj aktivnosti.

U drugom dijelu 2015.g. uspješno smo proveli navedene aktivnosti sedmog godišnjeg ciklusa Nagrade.

Ad. 1. Objava javnog natječaja za Nagradu i priznanja

Bio je vrlo dobar odaziv – ukupno 34 nominacije iz 13 županija; 18 škola natjecalo se za Priznanje MIROTVORNA ŠKOLA.

Nagrada „Krunoslav Sukić 2015“ dodijeljena je izuzetnim mladim ljudima:

- Marijanu Gubini, mirovnom i humanitarnom aktivistu, i
- Prince Wale Soniyikiju, mirovnom aktivistu koji je u Hrvatskoj dobio azil izbjegavši iz Nigerije.

Priznaje "Krunoslav Sukić" – dodijeljena je Centru za mirovne studije za njihov rad na pitanjima azila, imigracijske politike, integracije nositelja/ica azila te direktnog rada na izbjegličkoj krizi putem inicijative Dobrodošli.

Priznanje „Krunoslav Sukić“ KNJIGA GODINE dobila je knjiga Borisa Pavelića: Smijeh slobode: uvod u Feral Tribune za izuzetan istraživački, stručni i znanstveni doprinos na području povijesti novinarstva u Hrvatskoj.

Priznanje MIROTVORNA ŠKOLA dodijeljeno je učenicima i nastavnicima Ekonomsko i turističke škole Daruvar za poticanje odgoja za mir, nenasilje i suradnju, te solidarno i uključivo sudjelovanje u unapređivanju života svoje školske i lokalne zajednice.

Ad.2. Svečanost dodjele Nagrade i priznanja „Krunoslav Sukić“ 2015“

Dodjela Nagrade i priznanja „Krunoslav Sukić 2015“ održana je 9. prosinca 2015. u svečanoj sali Hrvatskog narodnog kazališta u Osijeku. Bilo je stotinjak posjetitelja iz različitih mjesta Hrvatske (Osijek, Vukovar, Beli Manastir, Slavonski Brod, Zagreb, Rijeka, Karlovac, Daruvar), iz Srbije (Bačka Palanka) i međunarodno (Nizozemska, Nigerija, Etiopija, Somalija). Ove godine odazvali su se i neki pripadnici vjerskih zajednica. Dogradonačelnik Grada Osijeka, g. Denis Ambruš pozdravio je skup kao i veleposlanica Kraljevine Nizozemske, Nj.E. Ellen Berends. Skupu je nazočio počasni konzul

Republike Njemačke a čestitke su uputila veleposlanstva USA, UK, Francuske i Austrije, Mreža mira BiH, Žene u crnom Beograd te laureati.

Medijska pokrivenost bila je vrlo dobra – elektronički mediji: Dobro jutro Hrvatska, Županijska panorama, Hrvatska uživo i Mir i dobro, RTL, lokalne TV postaje te nacionalni i lokalne radio stanice.

Ad.3. Organiziranje popratne aktivnosti uz svečanu dodjelu Nagrade i priznanja

a) Održan Dijaloški forum s temom : Masovne migracije - humanitarna i izbjeglička kriza: Hrvatska kao odredište - vjerske zajednice i vjernički odgovori i dileme
Na forumu su sudjelovali glavni rabin u Republici Hrvatskoj Luciano Moše Prelević, prof. dr. Vladimir Dugalić, Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu, imam Mirza ef. Delić, glavni imama, međžlis islamske zajednice Osijek, te dr. Petar Kuzmič, Visoko Evanđeosko Teološko Učilište u Osijeku
Forum imao oko 30-tak slušatelja, medijski popraćen – dobar prilog širenju dijaloškog prostora.

b) OKUSI DOMA

Inicijativa je skupine izbjeglica, imigranata i volontera koji pripremom, prezentacijom i ponudom jela šarene blisko-istočne i afričke kuhinje pridonose prilagodbi životu u Hrvatskoj, njihovoj drugoj zemlji. Zajednički objed ne spaja samo okuse i kuhinje, on spaja ljude, azilante i domaćine. Ovogodišnji laureat Nagrade, Prince Wale Soniyiki i njegovi prijatelji kuhari pripremili su jelo za domjenak uzvanicima svečanosti.

Kuhari OKUSA DOMA hranu su pripremali kao gosti Ugostiteljsko-turističke škole u Osijeku, kao gosti učenika i nastavnika te škole. Ostvarena razmjena i dobra suradnja – prilog integraciji azilanta i promjene društvenog ozračja u pogledu integracije azilanata.

Ad.4. Izradili smo vizualni identitet Nagrade koji je pomogao u promociji Nagrade i prikupljanju sredstava. Donacijama smo pokrili sve troškove, osim za Priznanje MIROTVORNA ŠKOLA što je poseban projekt financiran od Zaklade za razvoj civilnoga društva. Grad Osijek prihvatio je Nagradu u programe urbane kulture grada Osijeka za 2016.g.

II) Zalog za budućnost – ljudi grade mir - prikupljanje i sređivanje arhivskog gradiva o građanskom mirovnom djelovanju u istočnoj Hrvatskoj

Aktivnost smo započeli krajem 2013.g. Cilj projekta je popisati, izlučiti i učiniti dostupnom arhivsku građu o civilnodruštvenim mirovnim nastojanjima za vrijeme Domovinskog rata i u ranom poslijeratnom razdoblju u istočnoj Hrvatskoj, posebno o doprinosu građana (u velikoj većini žena) ostvarivanju mirne integracije Podunavlja. U tijeku je prikupljanje, sređivanje i arhiviranje približno 100m registraturne građe Centra za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek u kojoj se nalaze dokumenti, zapisi, fotografije i video-materijali o preko dvadeset godina rada uključujući suradnju s mrežom mirovnih organizacija iz Hrvatske, regije i svijeta kao i s lokalnim upravama, državnim i međudržavnim organizacijama koje su bile uključene u mirovni proces. Uređena arhivska građe ima različitih, a za zajednicu korisnih, potencijala kao što je mogućnost osnivanja virtualnog muzeja mirne integracije ili mirovnog instituta.

Tijekom drugih šest mjeseci 2015.g. proveli smo sređivanje arhivske građe u privremenu arhivsku strukturu sljedeće dokumentacije te radili na opisu stvaratelja arhive i opisu arhivskog gradiva:

- Organizacija CZMO: prvi dio opisa stvaratelja arhivske građe – CZM
- Djelovanje: mirovne aktivnosti i projekti u razdoblju (1998 – 2004)
- Prikupljanje i popis registraturne građe Nansen dijalog centra i Agencije lokalne demokracije – nije završeno.

III) EDUCATE – Nenasilno upravljanje sukobima u obrazovanju: zagovaranje i trening (European Nonviolent Conflict Management for Educators: Advocacy and Training)

Projekt **EDUCATE – Nenasilno upravljanje sukobima u obrazovanju: zagovaranje i trening** je rezultat zajedničkog rada nekoliko europskih institucija i organizacija koje se bave nenasilnim rješavanjem sukoba. Tijekom sastanka održanog u Varšavi u siječnju 2015.g. neke od sudionica sastanka su odlučile pripremiti i zajednički prijaviti projekt koji bi zagovarao veću uključenost izobrazbe za nenasilno rješavanje sukoba u školama. Nositelj projekta je Koordinacija za nenasilno obrazovanje i mir iz Francuske (*Coordination pour l'éducation à la non-violence et à la paix*), a partneri na projektu su Sveučilište iz Goeteburg-a, Autonomno Sveučilište iz Barcelone, Zaklada Evens iz Belgije, Psihopedagoški centar za mir i upravljanje sukobima iz Italije te Centar za mir – Osijek.

Projekt je prijavljen u ožujku 2015. na natječaj Erasmus+, K2 strateška partnerstva u području obrazovanja nacionalnoj agenciji za provedbu Erasmus+ projekta u Francuskoj, a u rujnu 2015. su odobrena sredstva za njegovu provedbu. Projekt će trajati 3 godine, od rujna 2015. do rujna 2018.

Ciljevi projekta su:

1. Razmijeniti primjere dobrih praksi u izobrazbi i dodatnom usavršavanju nastavnika u području nenasilnog rješavanja sukoba u zemljama EU
2. Razmijeniti iskustva u zagovaranju za nenasilno rješavanje sukoba u obrazovnom sustavu
3. Uspostava europske mreže za zagovaranje nenasilnog rješavanja sukoba i razmjenu dobrih praksi

Aktivnosti projekta uključuju:

1. Izrada kurikuluma s 6-9 modula na temu nenasilnog upravljanja sukobima.
2. Izrada analitičkog dokumenta o stavu (*position paper-a*) o izobrazbi nastavnika i trenera nenasilne komunikacije u Europi
3. Izrada analitičkog *dossier-a* o europskoj mreži za izobrazbu nastavnika o nenasilnoj komunikaciji
4. Međunarodna konferencija
5. Trening za nastavnike
6. Sastanke projektnog tima

Budući da se projekt provodi tek od rujna 2015., do trenutka podnošenja ovog izvještaja pripremljeni su i potpisani partnerski ugovori te je održan prvi partnerski sastanak u Parizu, 10. i 11. prosinca 2015. Na sastanku su utvrđeni planovi rada za sve tri radne skupine te modeli suradnje u provedbi projekta.

IV. DEMOKRACIJA I RAZVOJ ZAJEDNICE

I) Projekt **QUALITYWATCH: Aktivna uloga organizacija civilnog društva u praćenju i promociji kvalitete u visokom obrazovanju u Hrvatskoj**

provodi Institut za razvoj obrazovanja u suradnji s partnerima Udrugom MI iz Splita, Centrom za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek, Filozofskim fakultetom Sveučilišta u Rijeci, Institutom društvenih znanosti Ivo Pilar te pridruženi partnerom, udrugom za razvoj visokog školstva UNIVERSITAS iz Rijeke.

Glavni cilj projekta je povećati vidljivost javnih politika koje se tiču osiguravanja kvalitete u visokom obrazovanju te povećati pristup već postojećim rezultatima procjena i evaluacija kvalitete visokoobrazovnih institucija.

Specifični ciljevi

- Izgraditi kapaciteta organizacija civilnog društva za aktivno zagovaranje transparentne i odgovorne provedbe mehanizama osiguranja kvalitete u visokom obrazovanju
- Razviti mehanizme za praćenje javnih politika vezanih za osiguranje kvalitete u visokom obrazovanju
- Zagovarati povećanje pristupa i čitljivosti svih dostupnih informacija o kvaliteti u visokom obrazovanju

- Očekivani rezultati
- Članovi partnerskih organizacija civilnog društva educirani o postupcima praćenja i analize postupaka osiguranja kvalitete u visokom obrazovanju te praćenju javnih politika
- Utvrđeni kriteriji za praćenje i analizu postupaka osiguravanja kvalitete te njihovog utjecaja na visokoobrazovne ustanove
- Povećan pristup te čitljivost rezultata vanjskih vrednovanja osiguravanja kvalitete na nacionalnoj / lokalnoj razini
- Kreirane koncizne i detaljne preporuke za unapređenje transparentnosti i vidljivosti postupaka osiguravanja kvalitete u visokom obrazovanju
- Kreirane dugoročne preporuke i smjernice za omogućavanje lakšeg i razumljivijeg (user-friendly) pristupa rezultatima postupaka vrednovanja kvalitete u visokom obrazovanju za širu javnost
- Povećana svijest ključnih dionika na nacionalnoj i lokalnoj razini o važnosti standarda osiguranja kvalitete u visokom obrazovanju te dosljednog i transparentnog provođenja tih standarda od strane tijela javne vlasti i visokih učilišta

Tijekom 2015. provedene su sljedeće aktivnosti:

- Aktivnosti osposobljavanje i jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva (OCD) za stjecanje znanja, vještine i alate koji će im omogućiti da samostalno procijene pitanja transparentnosti u osiguravanju kvalitete u visokom obrazovanju
  - 19. veljače 2015. Sastanak projektnog tima održan u Zagrebu
  - 9. travanj 2015. Aktivnost 1.1: Prva trening radionica u Zagrebu
  - Cilj ove radionice je bio prenijeti znanje o transparentnosti u osiguravanju kvalitete u visokom obrazovanju projektnim partnerima.
  - 28. svibnja 2015. Aktivnost 1.2: Druga trening radionica
  - Drugu jednodnevnu radionicu vodila je gospođa Liz Thomas (UK), međunarodna stručnjakinja u području visokog obrazovanja, s dugogodišnjim iskustvom na području osiguravanja kvalitete u sustavima visokog obrazovanja i politike s ciljem prenošenja svog stručnog iskustva projektnim partnerima, kako bi bili upoznati s najboljim međunarodnim praksama.
  - 30. listopada 2015. Sastanak projektnog tima održan u Splitu.
- Prikupljanje, obrada i analiza podataka o osiguravanju kvalitete
  - Aktivnost 2.1: Izrađivanje predložka i metodologije za prikupljanje, obradu i analizu podataka o transparentnosti podataka o osiguravanju kvalitete u visokom obrazovanju.
  - Aktivnost 2.2: Pisanje dokumenta sa smjernicama za analizu razine transparentnosti pri postupcima osiguravanja kvalitete i visokom obrazovanju u Hrvatskoj te donošenja relevantnih odluka na lokalnoj razini.
  - Aktivnost 2.3: Stručni pregled dokumenta

Dokument će biti podvrgnut detaljnoj analizi od strane lokalnih, ali i međunarodnih stručnjaka.

Tijekom studenog i prosinca 2015. godine završena je izrada vodiča, metodologije i instrumenata za provedbu istraživanja o transparentnosti podataka o osiguravanju kvalitete te će s početkom 2016.

početi i provedba istraživanja. Centar za mir – Osijek je zadužen za provedbu istraživanja u Osječko-baranjskoj županiji.

Više informacija o aktivnostima na projektu dostupno je na <http://www.ipa-qualitywatch.eu/>.

II) Projekt „Application Successful“

Centar za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek, kao partner na projektu „Application Successful“ u suradnji s European House Hungary, kao nositeljem projekta je proveo ciklus radionica za organizacije civilnog društva i jedinice lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj.

Radionice su se održale u sklopu projekta „Application Successful“ sufinanciranog sredstvima Europske unije u sklopu Europske godine građana 2013 i kao učinkovito predstavljanje nove generacije programa Europa za građane 2014-2020.

Cilj projekta je učinkovito predstavljanje nove generacije programa Europa za građane 2014-2020. Kroz

a) promicanje aktivnosti za dobrobit sadašnjih i potencijalnih dionika u programu Europa za građane (ECP) u regionalnom okruženju i

b) stvaranje ciljanih krugova građana svjesnih EU političkih agendi, zajedničkih vrijednosti te pitanja sudioničke demokracije i građanstva.

Prva radionica je održana u Belom Manastiru 3. veljače 2015.g. s 12 učesnika iz civilnog sektora i Grada Belog Manastira. Druga radionica je održana u Osijeku 4. veljače 2015.g. na kojoj je bilo 20 učesnika iz nevladinog sektora iz Osječko-Baranjske i Brodsko-Posavske županije i Grada Osijeka.

Slijedeće dvije radionice su bile održane u Šibeniku 19. veljače i Splitu 20. veljače 2015.g. Radionica u Šibeniku je organizirana s udrugom Mladi u EU te je bilo 14 sudionika, a radionica u Splitu je organizirana uz pomoć udruge Cenzura Plus s ukupno 12 učesnika.

Motivirani učesnici su dobili priliku sudjelovati na treninzima u Budimpešti, Berlinu i Parizu gdje su zajedno s sudionicima iz više europskih zemalja kroz radionice razmijenili iskustava i najbolje prakse te istražili mogućnost razvoja zajedničkih projekata.

Radionica u Budimpešti je održana 6. ožujka te je uz osam predstavnika iz RH sudjelovalo i osam predstavnika iz Republike Srbije i tridesetak predstavnika mađarskih OCD-a. Glavni rezultat radionice je bio izrada okvira za zajedničke projekte između srodnih OCD-a i priprema projektnih ideja za slijedeći natječajni ciklus.

Cilj posjeta Berlinu, Parizu i Bruxellesu je bio saznati informacije o programu Europa za građane (2014-2020) te promicati uspostavu partnerstava organizacija iz Hrvatske i Srbije s europskim organizacijama civilnog društva, koristeći model njemačko-francuskog pomirenja.

III) CROSOL – Platforma za međunarodnu građansku solidarnost Hrvatske

Koordinator projekta je CROSOL – Platforma za međunarodnu građansku solidarnost Hrvatske, novoosnovana udruga upravo s ciljem koordinacije aktivnosti Platforme. Partneri na projektu su Centar za mirovne studije, CESI - Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje, Centar za mir, nenasilje i ljudska prava - Osijek, Srpski demokratski forum, OBRIS – Obrana i sigurnost i Autonomni centar ACT.

Ciljevi (svrha) Platforme su:

- izgraditi i jačati kapacitete organizacija civilnog društva (u daljnjem tekstu: OCD) za pružanje međunarodne razvojne suradnje i humanitarne pomoći;
- biti spona, ukoliko se pokaže potrebnim, između ministarstva nadležnog za međunarodnu razvojnu suradnju i humanitarnu pomoć i projekata međunarodne razvojne suradnje i humanitarne pomoći OCD-a;
- sudjelovati i utjecati na unaprjeđenje, oblikovanje, provedbu i vrednovanje politika Republike Hrvatske, Europske unije i drugih međunarodnih tijela kao što su Ujedinjeni narodi i drugi, iz područja međunarodne razvojne suradnje i humanitarne pomoći;

- promišljati i unaprjeđivati međunarodnu razvojnu suradnju OCD-a unutar i izvan RH o vrijednostima, principima, metodama i standardima djelovanja;
- artikulirati i afirmirati aktivističke inicijative i organizacije civilnoga društva iz regije jugoistočne Europe prema Europskoj uniji u području razvojne suradnje i humanitarne pomoći;
- promicati obrazovanje za razvoj i međunarodnu solidarnost;
- promicati međunarodnu razvojnu suradnju i solidarnost.
- Aktivnosti Platforme će se provoditi kroz radne grupe:

Svaku radnu grupu koordinirati će jedna od organizacija članica koja je najviše u temi radne grupe. Pojedine radne grupe biti će su-koordinirane od strane dvije članice. Za sada su u planu sljedeće radne grupe:

- Oružani sukobi i razvojna suradnje (su-koordiniraju Centar za mirovne studije i Obris)
- Nadzor proračuna MRS-a (Aid Watch) (koordinira Inicijativa mladih za ljudska prava)
- Rod i razvoj (koordinira CESI)
- Regionalna suradnja (koordinira Centar za mir - Osijek i Srpski demokratski forum)
- Privatni sektor i razvoj (koordinira Autonomni centar ACT)
- Ljudska prava i razvojna suradnja (koordinira Kuća ljudskih prava)
- Obrazovanje za razvoj (koordinira CMS)
- Migracije, azil i razvoj (koordinira CMS)

Tijekom 2015. provedene su sljedeće aktivnosti u kojima je sudjelovao Centar za mir:

- 10. studenog 2015. Sastanak projektnog tima održan u Zagrebu
- 23-25. studeni 2015. Seminar Međunarodna razvojna suradnja – politike solidarnosti
- 9. prosinac 2015. ad-hoc aktivnost - Kuhari OKUSA DOMA hranu su pripremali kao gosti Ugostiteljsko-turističke škole u Osijeku, kao gosti učenika i nastavnika te škole. Ostvarena razmjena i dobra suradnja prilog je integraciji azilanta i promjeni društvenog ozračja u pogledu integracije azilanata. Uzvanici na svečanoj ceremoniji Mirotnorne nagrade Krunoslav Sukić su bili posluženi pripremljenim obrocima, a jedan od dobitnika Nagrade je Prince Wale Soniyikiju, mirovni aktivist koji je u Hrvatskoj dobio azil izbjegavši iz Nigerije.

IV) Prikupljanje humanitarne pomoći za migrante s Bliskog istoka

Centar za mir – Osijek je suradnji s građanskom inicijativom Dear Refugees – Welcome to Croatia, te u suradnji s trgovačkim centrom Portanova, organizirao prikupljanje humanitarne pomoći za izbjeglice-migrante s Bliskog istoka. Pomoć se prikupljala od dana 11. do dana 18. rujna 2015., svaki dan u vremenu od 12:00 do 21:00h u trgovačkom centru Portanova, a dio donacija su građani donosili i izravno u Centar za mir.

U akciji je sudjelovalo 20-tak volontera, a građani su na naš štand i u prostorije našeg Centra donosili higijenske potrepštine, dječje pelene, klockanice i nosiljke za bebe, odjevne predmete i obuću za djecu, žene i muškarce, suhu hranu, vodu, voće, pribora za jelo i vreće za spavanje.

Iako je prvotno bilo zamišljeno i dogovoreno s tvrtkom Ricardo d.o.o. prevesti prikupljene donacije u Srbiju, humanitarna pomoć je podijeljena u Hrvatskoj, u suradnji s Crvenim križem, u 3 navrata i na 4 lokacije: 17. rujna 2015. u izbjegličkom kampu u Čepinu (hrana, voda, higijenske potrepštine, odjeća), 18. rujna 2015. u izbjegličkom kampu u Belom Manastiru (hrana, voda, higijenske potrepštine) te 20. rujna 2015. u izbjegličkom kampu u Opatovcu (odjeća i obuća) i u Tovarniku (hrana, kabanice, higijenske potrepštine).

U sklopu zajedničke inicijative organizirana je i doprema humanitarne pomoći iz Mađarske, koju su prikupili građani i aktivisti iz Budimpešte, a koja se sastojala od vreća za spavanje, deka i hrane. Pomoć su aktivisti dopremili svojim vozilima u prostorije gradskog ureda Crvenog križa Beli Manastir, 18. rujna 2015.

Također, djelatnici i volonteri Centra za mir su u petak, 18. rujna 2015. boravili na željezničkom i

autobusnom kolodvoru u Osijeku, točili kupljenu vodu te pitku vodu iz dvije slavine na željezničkom kolodvoru, pomagali i razgovarali s izbjeglicama.

2. Promocija

Sudjelovanje na različitim konferencijama, seminarima i sl. korišteno je kao prilika za **promociju djelovanja** Centra za mir – Osijek, putem prijenosa iskustava i razmjene informacija s predstavnicima drugih OCD-a i institucija, te putem distribucije naših publikacija. Spomenut ćemo samo važnije:

- Regionalna razvojna agencija Slavonije i Baranje: E-nabava i druge aktualnosti u javnoj nabavi
- Regionalna razvojna agencija Slavonije i Baranje: Financijsko upravljanje i kontrola provedbe projekata financiranih iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova
- GONGova regionalna škola policy analize: Moć brojki u analizi javnih politika
- Centar za kulturne djelatnosti: radionica Web dizajn, u okviru projekta Mjesto za Sve.
- Lux Education j.d.o.o. na temu: Novi zakoni i poslovanje udruga
- Tim4pin d.o.o. tema: Polugodišnji izvještaji, financijsko poslovanje neprofitnih organizacija i aktualnosti u isplati plaća
- Hrvatska zajednica računovođa i fin.djelatnika tema: Računovodstvene i porezne pripreme za neprofitne organizacije za 2015.g
- u organizaciji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH sudjelovali smo u radu fokus grupe vezano uz novi Nacionalni plan za borbu protiv diskriminacije za razdoblje 2015. – 2020. godina;
- u organizaciji Misije OSCE Srbija, Grupe 484 i Međunarodne komisije pravnik sudjelovali smo na treningu o migracijama i međunarodnom pravu ljudskih prava koji je održan u Vrnjačkoj Banji;
- u organizaciji Povjerenstva za ravnopravnost spolova Osječko-baranjske županije, Povjerenstva za ravnopravnost spolova Grda Osijeka i Ženske udruge „Izvor“ sudjelovali smo na stručnom skupu pod nazivom „Zajedno u sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji“ povodom obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama;
- u organizaciji Misije OSCE Srbija i Grupe 484 sudjelovali smo na tematskom sastanku Fostering Human Rights NGO Network in WB Region i planirali područje rada mreže u 2016. godini.

3. Provedbe usluga u cilju održivosti

- Model samofinanciranja koji smo provodili tijekom izvještajnog razdoblja se sastoji od radionica na temu nenasilne komunikacije (za predstavnike OCD), prihoda od priručnika i publikacija, redovnih godišnjih priloga Prijatelja mirovne Nagrade „Krunoslav Sukić“ i razvoju Fonda „Krunoslav Sukić“.
- Organizirali smo praksu za nezaposlenu mladu osobu koja je završila edukaciju „Akademija menadžmenta neprofitnih organizacija u okviru projekta „Nove mogućnosti – veći izgledi za zapošljavanje nezaposlenih mladih“ koji provodi Volonterski centar Osijek, u trajanju od 150 sati.

4. Partnerstva, mreže, koalicije

Centar za mir je prepoznao važnost uspostave novih partnerskih odnosa u svjetlu strategija razvoja civilnog društva u nadolazećem razdoblju, te je postao član dvije platforme. To su Otvorena platforma

za međunarodnu građansku solidarnost Hrvatske kroz članstvo u platformi CROSOL i Otvorena Platforma Forum za jednakost. Obje platforme su podržane kroz Tematski fond „Demokratizacija i razvoj civilnog društva 2.0“.

- U Platformi CROSOL, Centar za mir je koordinator radne skupine Regionalna suradnja te su tijekom 2015.g. organizirane prve aktivnosti koje su doprinijele široj vidljivosti same platforme i rada Centra kao jedne od članica.
- Centar je također član Hrvatske mreže za suradnju na Euro-Mediterranu, gdje je tijekom 2015.g. aktivno učestvovao na pripremama i planiranju novog programskog razdoblja mreže.
- Krajem 2015.g. Centar za mir je postao jedan od zakladnika novovosnovane Zaklade za ljudska prava i solidarnost „Solidarna“ kroz koju će u narednom razdoblju raditi na razvoju filantropije i drugih oblika društvene potpore za promociju i zaštitu ljudskih prava, shvaćenih u skladu s temeljnim poveljama i propisima Ujedinjenih naroda, Vijeća Europe i nacionalnog zakonodavstva.

Kroz novonastala umrežavanja tijekom 2015.g. Centar za mir će dodatno jačati svoje kapacitete i doprinijeti svojim iskustvom kroz sinergiju djelovanja civilnog društva na izazove koji su pred nama, naročito na polju zaštite ljudskih prava, za koje držimo da se nalazi pred brojnim izazovima u svijetlu trenutnih turbulentnih događanja, kako na nacionalnoj tako i na međunarodnoj razini.

5. Ljudski i financijski resursi

Tijekom 2015. godine, prosječno je bilo zaposleno 13 osobe, dok je krajem godine bilo uposleno 14 osoba. Od toga 10 osoba na puno radno vrijeme, 2 osobe na pola radnog vremena i 1 osoba na 20% radnog vremena.

U provedbi aktivnosti angažirali smo i 3 vanjska suradnika (za poslove vođenja strateškog planiranja i vođenja radionica).

Tijekom 2015.g. u rad Centra za mir bilo je uključeno 12 volontera koji su ukupno odradili 2574 volonterskih sati.

Tijekom izvještajnog razdoblja 11 je donatora podržalo naš rad u ukupnom iznosu od 1.930.187,48 kn od čega smo 34.762,30 kn ostvarili prihodom od pružanja usluga, 2.685,00kn od donacija građana, 1.130,00 kn od članarina i 7.215,06 kn od prihoda financijske imovine. U istom razdoblju je za realizaciju svih aktivnosti utrošeno ukupno 1.855.938,57 kn (u prilogu je financijski izvještaj). Struktura donatora je bila slijedeća – većina donacija je iz međunarodnih izvora: sredstva Europske unije iz programa IPA 2011 „Jačanje potpore organizacijama civilnog društva za povećanje transparentnosti i dobrog upravljanja javne uprave u Hrvatskoj“, sredstva Europske unije u sklopu Europske godine građana 2013, sredstva Vlade Kraljevine Norveške, fondacija „Robert Bosch“, sredstva programa Erasmus+ K2 Strateška partnerstva na području obrazovanja, Nacionalna Zaklada za razvoj civilnog društva, Ured za udruge Vlade RH, Ministarstvo pravosuđa RH, Grad Osijek i Općina Bilje.

Tijekom izvještajnog razdoblja napisano je i poslano (samostalno ili u partnerstvu) 14 projekata, od čega je 7 odobreno, 5 odbijeno a 2 je još uvijek u proceduri.

Tijekom 2015. godine provedena je revizija financijskog poslovanja od strane neovisnog revizora „ČORLUKA REVIZIJA d.o.o. za reviziju i poslovno savjetovanje“ za projekt „Knjižnica alata“ po ugovoru s Središnjom agencijom za ugovaranje i provedbu projekata Europske unije (SAFU).

Financijski izvještaj 2015. godine

Bilanca

Aktiva

Nefinancijska imovina	4.541
Financijska imovina	416.698
Ukupno aktiva	421.239

Pasiva

Obveze	355.341
Vlastiti izvori	65.897
Ukupno pasiva	421.238

Izvještaj o prihodima i rashodima

Prihodi

Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	34.762
Prihodi od članarina i članskih doprinosa	1.130
Prihodi od imovine	7.215
Prihodi od donacija	1.876.192
Ostali prihodi	10.888
Ukupno prihodi	1.930.187

Prihodi 2015. godina

Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	34.762
Prihodi od pružanja usluga	34.762
Prihodi od članarina i članskih doprinosa	1.130
Članarine	1.130
Prihodi od imovine	7.215
Prihodi od kamata	4.001
Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	2.583
Ostali prihodi od financijske imovine	631
Prihodi od donacija	1.876.192
Prihodi od donacija iz državnog proračuna	1.203.287
Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne samouprave	8.000
Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	103.131
Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba	559.089
Prihodi od građana i kućanstava	2.685
Ostali prihodi	10.888
Prihodi od naknade šteta	3.750
Prihodi od refundacija	7.138
UKUPNO PRIHODI	1.930.187

Rashodi 2015. godina

Rashodi za zaposlene	1.024.404
Plaće	874.458
Doprinosi na plaće	149.946
Materijalni rashodi	819.190
Naknade troškova radnicima za prijevoz i službena putovanja	121.150
Naknade volonterima	390
Naknade osobama izvan radnog odnosa za obavljanje aktivnosti i službenih putovanja	157.113
Usluge telefona, pošte i prijevoza	12.833
Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	13.709
Usluge promidžbe i informiranja	5.000
Komunalne usluge	8.064
Zakupnine i najamnine	21.121
Intelektualne i osobne usluge	53.825
Računalne usluge	9.829
Ostale usluge	11.130
Uredski materijal	10.649
Energija	11.104
Sitan inventar i auto gume	4.519
Premije osiguranja	1.475
Reprezentacija	8.797
Članarine	400
Transferi partnerskim organizacijama po projektima	368.082
Rashodi amortizacije	2.083
Financijski rashodi	3.739
Bankarske usluge i usluge platnog prometa	3.305
Negativne tečajne razlike	433
Zatezne kamate	1
Donacije	1.798
Ostali rashodi	4.725
UKUPNO RASHODI	1.855.939

Izvještaj pripremili

Nikolina Svalina
Programska koordinatorica

Angel Čabarkapa
Izvršni direktor